

## Natuurlijke broedplaatsen

Hun natuurlijke broedplaatsen in scheuren en spleten van rotsen en kliffen, zullen ze in ons vlakke land tevergeefs zoeken. Op lange termijn zal dit leiden tot het verdwijnen van de gierzwaluwen uit onze steden en dorpen.

Gierzwaluwbescherming – Nederland is opgericht om dit te voorkomen. Deze vereniging voor gierzwaluwvrienden stelt zich tot doel de gierzwaluwen en hun nestplaatsen te beschermen.

## Gierzwaluwbescherming - Nederland

Gierzwaluwbescherming – Nederland tracht dit te verwezenlijken onder andere door:

- Het geven van voorlichting aan overheden, bouwwereld, particulieren en de jeugd.
- De resterende nestplaatsen te inventariseren en deze te beschermen.
- Het aanbrengen van nestgelegenheid. Inbouwneststenen in de muren metselen, nestkasten ophangen onder dakranden en gierzwaluwpannen op de daken leggen.
- Adviseren bij en begeleiden van verbouwingen of slopen van gebouwen waar gierzwaluwnesten dreigen te verdwijnen. Door simpele aanpassingen ervoor zorgen dat nestplaatsen behouden blijven, zonder dat dit tot vertraging of extra kosten leidt.

U kunt bij Gierzwaluwbescherming – Nederland terecht voor:

- Algemene informatie en voorlichtingsmateriaal over de gierzwaluw.
- Bouwtekeningen voor nestkasten
- Bestellen van kant en klare nestkasten
- Het vinden van passende gierzwaluwdkpannen
- Verkoopadressen voor neststenen
- Aanwijzingen bij het aanbrengen van neststenen, -kasten, -dakpannen
- Het huren van een tentoonstelling
- Het houden van lezingen
- Lesmateriaal voor de jeugd
- Alle vragen die u heeft over gierzwaluwen

## Gierzwaluwbescherming – Nederland

### Secretariaat:

Mw. M. Andriessen  
Fidelolaan 78  
1183 PN Amstelveen  
**tel** 020 - 645 5207  
**email** [gbn-ned@planet.nl](mailto:gbn-ned@planet.nl)  
**internet** [www.gierzwaluw.com](http://www.gierzwaluw.com)

Kunt u zich vinden in de doelstellingen van onze vereniging en wilt u deze financieel ondersteunen? Word dan lid of donateur van GierzwaluwBescherming – Nederland.

Dit kan al door € 10 per jaar over te maken op giro 9145004 t.n.v. Gierzwaluwbescherming – Nederland, Amersfoort.



Informatiefolder over gierzwaluwen en de vereniging GierzwaluwBescherming Nederland

# INFORMATIE OVER DE GIERZWALOW

## Zomervogels

Gierzwaluwen (*Apus apus*) zijn echte zomervogels. Zij versieren de lucht boven de steden en dorpen in het voorjaar en de zomer. Wellicht is dat de reden dat veel mensen zo dol zijn op de gierzwaluwen. Ze bezorgen hen het ‘zomergevoel’. De troepen gierzwaluwen geven indrukwekkende vliegshows. Deze vliegshows gaan van hoog in de lucht tot laag door de straten, rakelings langs gebouwen. Met duizelingwekkende snelheden en luid geschreeuw is dit prachtig om te zien.

## Overwinteren in Afrika

Gierzwaluwen zijn echte langeafstands-vliegers. Begin augustus is de hemel van de ene op de andere dag stil, de gierzwaluwen zijn naar Afrika vertrokken. Dit is het eerste teken dat de herfst in aantocht is. De gierzwaluwen blijven negen maanden in Afrika overwinteren. Zij zullen daar dag en nacht ononderbroken blijven vliegen totdat de zon weer naar Europa opschuift.

## Broeden

Gierzwaluwen broeden bij ons in Europa. Rond 25 april kun je de eerste gierzwaluwen weer in Nederland tegenkomen. Na een tocht van 7000 kilometer vanuit Afrika, vliegen zij onmiddellijk naar het nest wat zij het jaar daarvoor achterlieten. In dat nest

treffen zij hun partner want die is natuurlijk ook trouw aan het nest. De nesten van gierzwaluwen bevinden zich in holten en spleten van huizen.

## Paren

Als de gierzwaluwen eenmaal geland zijn beginnen zij meteen met het paringsproces. Meestal worden er rond half mei twee eitjes gelegd. In de eerste helft van juni kruipen de eerste jongen uit het ei. Het voedsel van de jonge gierzwaluw bestaat uit vliegende insecten. Hiervan krijgen zij enorm veel gevoerd, de jongen zijn een week na de geboorte al verdubbeld in hun gewicht.

## Voedselverzameling

Per gierzwaluwgezin worden er per dag 10000 tot 50000 insecten gevangen. Deze insecten bestaan uit vliegen, muggen, vliegende mieren etc. Onder het jagen vliegen de gierzwaluwen zo hard dat zij voortdurend de maximum snelheid overschrijden, namelijk 120 kilometer per uur. De broedvogels jagen achter vliegende insecten aan. De insecten bewaren zij in hun keelzak. Hiervan wordt een baljetje gevormd. Zodra de keelzak vol is, landen ze op het nest om daarmee snel hun jongen te voeren. Na het voederen nemen ze de uitwerpselen van de jongen mee naar buiten en zetten ze de jacht naar voedsel weer voort.

Na zes weken zijn de jongen volgroeid en verlaten ze het nest. Van de ene op de andere dag zijn de jongen volmaakte vliegers.

Eind juli verzamelen alle gierzwaluwen zich, de volwassenen en de jongen, om te beginnen aan de lange terugtocht naar Afrika.

## Minder nestplaatsen

De nesten van gierzwaluwen bevinden zich dus in holten en spleten van gebouwen en huizen. Wie broedende gierzwaluwen in zijn huis heeft, heeft dus levenslang huisvrienden. Het is van belang dat deze holten en spleten er voor de gierzwaluwen blijven, maar de werkelijkheid is anders. Door de verregaande isolatie van huizen, afgedichte kieren en andere vormen van nieuwbouw, blijven er steeds minder broedplaatsen over.

## Slechte samenwerking

Het komt dus steeds vaker voor dat gierzwaluwen bij terugkeer uit Afrika hun nestplaats kwijt zijn of dat ze tijdens het broeden worden verstoord door bouwactiviteiten. De samenwerking tussen mens en gierzwaluw is te eenzijdig. Gierzwaluwen ruimen onze insecten op maar de mensen zorgen niet voor goed onderdak van de zwaluw.

Meestal onbewust en ongewild verdwijnen er bij sloop- en renovatiewerkzaamheden honderden nestplaatsen per jaar. De nesttrouwe vogels lijken totaal ontredderd rond te vliegen boven hun verdwenen nestplaats. Er zijn aanwijzingen dat zij dit jarenlang blijven doen. Hierdoor komen zij dus niet aan broeden toe.

